

Magisterská štátna skúška – európske štúdiá a politiky

Tézy k predmetu: *Štátna skúška z politológie*

- 1. Korporativizmus a neokorporativizmus** (interpretácia konceptov korporativizmu a neokorporativizmu (Schmitter, Dahrendorf...), historický kontext vzniku a vývoja korporativizmu, typologizácia korporativizmu, základné znaky korporativizmu a jeho príklady (Rakúsko, Švédsko, Holandsko, Dánsko, Nemecko, Francúzsko...), tripartita a korporativizmus, sociálny a štátny korporativizmus, kritika neokorporativizmu)
- 2. Teória komunikácie** (chápanie komunikácie v sociológii, koncept komunikácie v politológii, komunikácia v chápaní K. W. Deutscha, teória komunikácie a formovanie národa, kritika teórie komunikácie)
- 3. Európska verejná politika** (politické procesy vedúce k tvorbe politík, teoretické koncepty a modely tvorby politík na európskej úrovni, legislatívny postup vo vybraných štátoch vrátane Nemecka, Francúzska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Talianska, Slovenska, Českej republiky, Poľska a Maďarska)
- 4. Supranacionalizmus a intergovernmentalizmus** (supranacionálny princíp, medzivládny princíp, integračné teórie, rozhodovací mechanizmus v Európskej únii)
- 5. Ostatné teoretické koncepty európskej integrácie** (komplexný prehľad teoretických prístupov k európskej integrácii (funkcionalizmus, neofunkcionalizmus, intergovernmentalizmus, liberálny intergovernmentalizmus, štrukturalizmus, realizmus, konštruktivizmus, europeizácia, koncepcia politických sietí, transakcionalizmus, agent-principal model, aplikácia týchto prístupov k príkladom európskej integrácie)
- 6. Koncepcia europeizácie** (koncepcie europeizácie a jej kľúčové prvky (Haas, Ladrecht, Radaelli, Böerzel, Hix, Olsen, Bulmer....), formy europeizácie s aplikáciou na príklady, vplyv europeizácie na členské štáty, chápanie europeizácie, aktuálne otázky a budúce perspektívy tohto konceptu)
- 7. Migračné a utečenecké vlny v Európe od 2. svetovej vojny** (charakteristika hlavných utečeneckých vln po 2. svetovej vojne, vývojové obdobia utečeneckých vln, vzťah kríz a utečeneckých vln, pád železnej opony a prísťahovalecká vlna, súčasná prísťahovalecká a azylová politika)
- 8. Nástroje verejnej politiky** (charakteristika nástrojov verejnej politiky, ich využitie, previazanie s poskytovaním verejných služieb, príklady konkrétnych právnych, ekonomických, informačných a administratívnych nástrojov, charakteristika stupňov L. Salamona)

9. **Globalizácia: politické, hospodárske a bezpečnostné dôsledky globalizácie** (definícia procesu globalizácie, špecifické prejavy globalizácie, podoby globalizácie, súčasné problémy súvisiace s globalizáciou: migrácia, spolupráca v boji proti terorizmu, prepojenie trhov, problémy rozvojového sveta a iné fenomény)
10. **Bezpečnostná politika a medzinárodné vzťahy** (charakteristika hlavných teórií medzinárodných vzťahov: realizmus, liberalizmus, konštruktivizmus, kritické teórie, orientácia v medzinárodno-politických súvislostiach: hlavne s ohľadom na USA, Rusko, Čína, orientácia vo vybraných otázkach medzinárodnej bezpečnosti: terorizmus, migrácia, proliferácia zbraní hromadného ničenia, medzinárodný obchod..., orientácia vo vybraných historických udalostiach: Karibská kríza, vojna v Iraku, genocída v Rwande,...)
11. **Národ, nacionalizmus a etnicita** (historický vývoj prístupov od 19. storočia po súčasnosť, vznik národov, etnický základ národnej identity, nacionalizmus a jeho podoby, teoretické koncepcie a ich aplikovateľnosť na historickú realitu, autori – Renan, Deutsch, Smith, Kohn, Gellner)
12. **Európska mládežnícka politika** (charakteristika pojmu mládež, mládežnícka politika, príslušné dokumenty na úrovni EÚ a Slovenska, inštitucionálny rámec v rámci EÚ a Slovenska, vybrané výzvy v tejto oblasti pre EÚ a Slovensko)
13. **Politický marketing** (historický vývoj politického marketingu, permanentná kampaň, metódy a postupy politických lídrov v politickom marketingu s prepojením na konkrétne príklady zo Slovenska či zahraničia, politická propagácia a politická reklama, lobing)
14. **Krajná pravica** (základné pojmové vymedzenie krajnej pravice, diferencovanie prúdov podľa stupňa radikalizácie, politické myslenie krajnej pravice, krajne pravicové strany a hnutia v EÚ, nosné aktivizačné a mobilizačné témy)
15. **Politická participácia** (definícia pojmu, základné nástroje politickej participácie, ich vlastnosti, analýza ich postavenia v kontexte EÚ a Slovenska, ich legislatívne ukotvenie)
16. **Dynamika politického vývoja SR** (vývoj parlamentarizmu na Slovensku od roku 1989, ústavné a politické ukotvenie zákonodarnej moci v štáte a politická dimenzia parlamentu, ústavné a politické vymedzenie vlády SR (prehľad jednotlivých vlád na Slovensku, kompetencie vlády, proces tvorby vládných rozhodnutí), význam funkcie prezidenta SR (inštitút hlavy štátu, význam funkcie prezidenta, kompetencie prezidenta, voľby prezidenta))

- 17. Ústavné inžinierstvo: vybrané problémy** (vybrané problémy v politickom systéme SR – študent si vyberá vybrané oblasti z uvedených: politická participácia, voľby a volebné systémy, inštitút referenda, politické strany a stranický systém, otázka organizácie územnej samosprávy a jej fungovania)
- 18. Zahraničná politika SR** (zameranie zahraničnej politiky SR v jednotlivých volebných obdobiach, zahraničná spolupráca SR s inými medzinárodnými organizáciami, zmeny v oblasti zahraničnej politiky po vstupe do EÚ a Schengenského priestoru, inštitucionálne zabezpečenie zahraničnej politiky SR, zabezpečovanie bezpečnosti štátu)

Literatúra:

- BALÁŽOVÁ, E a kol. 2006. *Verejná politika a miestna samospráva: Štyri princípy spravovania*. 1. vyd. Bratislava : Ústav verejnej politiky, FSEV UK, 2006. 233 s. ISBN 80-89244-13-0.
- BEBLAVÝ, M. (ed.). 2002. *Kapitola 1 – Nástroje verejnej politiky*. In: *Manuál pre tvorbu verejnej politiky*. Bratislava: SGI: Róbert Vico – vydavateľstvo, 2002, s. 77-98. ISBN 80-89041-51-5.
- BÖERZEL, T. 2002. *Pace-Setting, Foot-Dragging and Fence-Sitting: Member State Responses to Europeanization*. In: *Journal of Common Market Studies*. ISSN 0021-9886, roč. 40, č. 2, s. 193-214.
- BÖERZEL, T.; RISSE, T. 2000. *When Europe Hits Home: Europeanization and Domestic Change*. In: *European Integration online Papers*. [online]. 2000, roč. 4, č. 15. [cit.2000-08-04]. Dostupné na internete: <<http://eiop.or.at/eiop/pdf/2000-015.pdf>>.
- BORNEMAN, J.; FOWLER, N. 1997. *Europeanization*. In: *Annual Review of Anthropology*. ISSN 00846570, 1997, vol. 26, s. 487-514.
- BULLER, J.; GAMBLE, A. 2002. *Conceptualising Europeanisation*. In: *Public Policy and Administration*. [online]. 2002, roč. 17, č. 2 [cit. 2002-04-04]. Dostupné na internete: <https://www.researchgate.net/publication/33042327_Conceptualising_Europeanisation_Unpublished>.
- BULMER, S. 2008. *Theorizing Europeanization*. In: *Europeanization: New Research Agendas*. London: Palgrave Macmillan, 2008. ISBN 978-1-4039-9535-3. s. 46-58.
- BZDILOVÁ, R; EŠTOK, G.; ONUFRÁK, A. 2015. *Politická participácia*. Košice: UPJŠ v Košiciach, 2015. ISBN 978-80-8152-274-1.
- DANČIŠIN, V. 2005. *O nedokonalosti volebných procedúr*. Prešov: Reproma, 2005. 191 s. ISBN 8096717081.
- DVOŘÁKOVÁ, V. a kol. 2010. *Evropeizacie veřejné sféry*. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-193-2.
- FEATHERSTONE, K.; KAZAMIAS, G. 2000. *Introduction: Southern Europe and the Process of Europeanization*. In: *South European Society and Politics*. ISSN 1360-8746, roč. 5, č. 2., s. 1-24.
- FEATHERSTONE, K.; RADAELLI C. M. 2003. *The Politics of Europeanization*. OUP Oxford, 2003, ISBN 9780191530845.

- FIALA, P.; SCHUBERT, K. 2000. *Moderní analýza politiky. Uvedení do teorií a metod policy analysis*. Brno: Barrister & Principal, 2000.
- FILIPEC, O.; BORÁROSOVÁ, I. 2017. *Europeanization of Slovak Migration Policy and its Consequences: From Modernization to Fortification?* In: *The Polish Migration Review*. ISSN 2544-2686. roč. 2, č. 2, s. 55-71.
- FREDERICKSON, G. M. 2003. *Rasismus. Stručná historie*. Praha: BB/ART, 2003, 157 s. ISBN 80-7341-124-5.
- GRAZIANO, P.; VINK, P. M. 2008. *Europeanization. New Research Agendas*. London: Palgrave Macmillan, 2008. 419 s. ISBN 978-1-4039-9535-3.
- GYARFÁŠOVÁ, O.; MESEŽNIKOV, G. 2004. *Vláda strán na Slovensku: skúsenosti a perspektívy*. Bratislava: IVO, ISBN 80-88935-63-6.
- HEIDENREICH, M.; BISCHOFF, G. 2008. *The Open Method of Coordination. A way to the Europeanization of Social and Employment Policies?* In: *Journal of Common Market Studies*. ISSN 0021-9886, vol. 46, no. 3. s. 497-532.
- HIX, S. 2011. *The Political System of the European Union*. Houndmills: Palgrave Macmillan, 2011. ISBN 978-0230249820.
- HOOGHE, L.; MARKS, G. 2001. *Multi-Level Governance and European Integration*. Oxford: Rowman & Littlefield Publishers, 2001. 272 s. ISBN 978-0742510203.
- HORVÁTH, P. a kol. 2013. *Kapitoly z politického systému Slovenskej republiky*. Brno: Tribun EU, 2013. ISBN 978-80-263-0373-2.
- HORVÁTH, P. a kol. 2014. *Kapitoly z politického systému Slovenskej republiky*. Trnava: Slovenská spoločnosť pre verejnú správu pri SAV, 2014. ISBN 978-80-971627-1-9.
- HROCH, M. 2003. *Pohledy na národ a nacionalismus*. Praha: SLON, 2003, 451 s. ISBN 80-86429-20-2.
- HROCH, M. 2009. *Národy nejsou dílem náhody*. Praha: SLON, 2009, 315 s. ISBN 978-80-7419-010-0.
- JABLONSKI, A. W. (a kol.). 2006. *Politický marketing: Úvod do teórie a praxe*. Brno: Barrister a Principal, 2006. ISBN 80-7364-011-2.
- JÚPTNER, P.; POLINEC, M. 2009. *Evropská lokální politika 2*. Praha: IPS FSV UK, 2009. ISBN 978-80-254-3510-6.
- JÚPTNER, P.; POLINEC, M. 2009. *Evropská lokální politika 2*. Praha: IPS FSV UK, 2009. ISBN 978-80-254-3510-6.
- JUST, P. 2005. *Koaliční vládnutí na Slovensku 1990-2002*. In: *Vládní modely v parlamentních systémech*. Praha – Olomouc: Moneta Press, 2005.
- KNILL, CH.; LEHMKUHL, D. 1999. *How Europe Matters. Different Mechanism of Europeanization*. [online]. In: *European Integration Online Papers*. roč. 3, č.7 [cit.2018-01-05], s. 1-24. Dostupné na internete: <https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=302746>.
- LADRECH, R. 1994. *Europeanization of Domestic Politics and Institutions: The Case of France*. In: *Journal of Common Market Studies*. ISSN 1468-5965, roč. 32, č. 1, s. 69-88.
- LADRECH, R. 2009. *Europeanization and political parties*. In: *Living Reviews in European Governance*. ISSN 1813-856X, roč. 4, č. 1, s. 4-21.

- LAEGREID, P. a kol. 2004. *Europeanization of Central Government Administration in the Nordic States*. In: *Journal of Common Market Studies*. ISSN 0021-9886. roč. 42, č. 2, s. 347-369.
- LAHAV, G.; LUEDTKE, A. 2013. *Immigration Policy*. In: *The Europeanization of European Politics*. United Kingdom: Palgrave Macmillan, 2013. ISBN 978-1-349-44614-8. s. 109-123.
- LAVENEX, S. 2001. *The Europeanisation of Refugee Policies: Between Human Rights and Internal Security*. Aldershot: Ashgate, 2001. 235 s. ISBN 9780754618034.
- LAVENEX, S.; UÇARER, E. 2004. *The External Dimension of Europeanization. The Case of Immigration Policies*. In: *Journal of the Nordic International Studies Association*. [online]. 2004, roč. 39, č. 4. s. 417- 443. [cit.2018-12-07] Dostupné na internete: <<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0010836704047582>>. ISSN 00108367
- LIĐÁK, J.; KOGANOVÁ, V.; LEŠKA, D. 1999. *Politické strany a hnutia na Slovensku po roku 1989*. Bratislava: Ekonóm, 1999. ISBN 80-225-1116-1.
- MALÍKOVÁ, L.; DAŠKO, M. 2018. *Verejná politika*. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač, s. r. o., 2018, s. 130-155. ISBN 978-80-8200-021-7.
- MAREŠ, M. 2003. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. Brno: Barrister & Principal, 2003, 655 s. ISBN 80-86598-45-4.
- MAREŠ, M. a kol. 2011. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha: Grada Publishing, 2011, 285 s. ISBN 978-80-247-3797-3
- MATUŠKOVÁ, A. 2010. *Politický marketing a české politické strany*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2010. ISBN 978-80-210-5169-0.
- MCQUAIL, D. 1999. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha: Portál, 1999.
- MUDDE, C. 2000. *The ideology of the extreme right*. Manchester: Manchester University Press, 2000, 212 s. ISBN 0-7190-5793-0.
- ŘEZŇÍK, M. 2003. *Formování moderního národa (Evropské "dlouhé" 19. století)*. Praha: Triton, 2003, 183 s. ISBN 80-7254-406-3
- ŘÍCHOVÁ B. (ed.) 2005. *Vládní modely v parlamentních systémech*. Praha, Olomouc: Moneta Press, 2005. 201 s. ISBN 9788086731001.
- ŘÍCHOVÁ, B. 2006. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 2. Praha: Portál. 303 s. ISBN 80-7367-177-8.
- ŘÍCHOVÁ, B. 2014. *Přehled moderních politologických teorií*. 3.vyd. Praha: Portál, 2014. 304 s. ISBN 978-80-262-0742-9.
- SALAMON, L. (ed.). 2002. *The Tools of Government: A Guide to the New Governance*. Oxford: Oxford University Press, 2002.
- SARTORI, G. 2011. *Srovnávací ústavní inženýrství*. Praha: SLON, 2011. 239 s. ISBN 9788074190483.
- ŠARADÍN, P. 2007. *Politické kampaně, volby a politický marketing*. Olomouc: Periplum, 2007. ISBN 978-80-86624-36-5.
- ŠTĚDROŇ, B.; POTÚČEK, M.; PROROK, V.; LANDOVSKÝ, J.; ŘÍHA, D. (a kol.). 2013. *Politika a politický marketing*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-448-3.
- ŠTEFANOVIČ, M. 1999. *Zrod slovenskej štátnosti a zánik československej federácie*. Bratislava: IRIS, 1999. ISBN 80-887-7888-3.
- TESAŘ, F. 2007. *Etnické konflikty*. Praha: Portál, 2007, 251 s. ISBN 8073670979.

UNIVERZITA SV. CYRILA A METODA V TRNAVE
NÁM. J. HERDU 2, 917 01 TRNAVA
FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED
Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

Príslušné právne predpisy